

Deze publikatie van de dissertatie (Arnhem, 1983) van de thans Nederlandse Rechter te Breda, M.J.C. Koens, in de reeks 'Recht en Welzijn' bij de uitgevers Van Loghum Slaterus en Tjeenk Willink ligt inmiddels reeds sinds 1984 voor.

Opzet van de voornoemde reeks is, naar eigen zeggen van de redactie, veel-
eer informatief dan wel opiniërend.

Zo gaf de auteur van deze zeventiende uiteenzetting in de serie, ditmaal over 'Jeugdige buitenlanders en recht', inmiddels inderdaad reeds menigeen méér diepgaande juridische ontleding vrij van dit belangrijk maatschappelijk vraagstuk (zo leze men o.m. zijn merkwaardige bijdrage in het *Nederlands Juristenblad*, 'Ouders en kinderen. Raakvlakken van familierecht, vreemdelingenrecht en nationaliteitsrecht', *N.J.B.*, 5 april 1986, afl. 14, p. 437-442).

In een bepaalde zin behoeft aldus de voorliggende, algemene behandeling door de auteur van de hoofdzaken op de verschillende rechtsterreinen die van belang zijn voor jeugdige buitenlanders in Nederland, vandaag geenszins nog een breedvoerige recensie. Deze werd inmiddels immers, doorheen recentere publikatie-activiteiten van de auteur binnen het kwestige werkkterrein, door Koens zèlf verzorgd, en wel met een niet aflatende aandacht voor jurisprudentiële ontwikkelingen die hier en daar vandaag helpen bijdragen tot de versterking van bedoelde positie.

Tòch blijft het werkje, óók anno 1987, de lezer nog een bijzonder werkzaam leesraster bieden in het netwerk van raakvlakken tussen drie rechtsterreinen waarmede de jonge buitenlander bij zijn aankomst naar en verblijf in Nederland in aanraking komt, vaak veeleer 'geconfronteerd' wordt; m.n. het familierecht, het vreemdelingenrecht, en vaak ook op langere termijn het nationaliteitsrecht. De inleidende geaardheid van het werkje verklaart wellicht de — althans voor een juridische analyse — ietwat breedvoerige aandacht van de auteur, met name doorheen het volledige eerste gedeelte van de publikatie, voor de sociaal-economische profilering van de betrokken studiegroep. Meteen onderstreept zij evenwel, als rechtstreekse aansluiting op de zéér reële achterstandspositie van deze jongeren, het dieperliggende engagement van haar auteur voor een, weze het stapsgewijze doch daarom niet minder concrete, 'step by step (...)' (p. 5) *versterking* van de rechtspositie van buitenlandse jongeren in onze leefgemeenschap.

En ook al sluiten hier de Nederlandse wetteksten zeer vaak, of meestal helemaal niet aan op de Belgische, respectievelijk Duitse of Franse ratio legis terzake, tòch verschaft hun analyse in kort bestek, doorheen het tweede deel van de publikatie, reeds een zeer volledige eerste oriëntatie in de juridische deelaspec-
ten van het verblijf van buitenlandse kinderen in een westers, democratisch samenlevingssysteem; op terreinen zoals onderwijs, arbeid, sociale zekerheid, of nog, het 'verkrijgen' van het staatsburgerschap.

Teneinde gebeurlijke verdieping in de behandelde onderwerpen reeds een eindje op dreef te helpen, werd per hoofdstuk, of soms per paragraaf, achteraan de band een overzicht opgenomen van zowel Europese als Nederlandse regelgeving, rechtspraak en literatuur. Weliswaar slechts bijgewerkt tot datum van verschijnen in maart 1984. Doch zulks kan vandaag geen punt van kritiek zijn op dit type uitgave.

In het derde deel van het proefschrift tenslotte wordt door Koens meer in het bijzonder de mate van — of veeleer het gebrek aan — overeenstemming tussen enerzijds fundamentele zaken als gezinshereniging, gezinsvorming en voortgezet verblijf van tot de tweede generatie behorende jeugdige vreemdelingen en anderzijds de beginselen van het jeugd(beschermings-)recht onderzocht.

En op dit punt is de werkprestatie van deze reeksuitgave uiteraard nauwelijks of niet verjaard. Wel integendeel biedt zij, als vlot uitgeschreven inventarisatie van knelpunten en praktische dilemma's, ook aan een Belgische lezer, een boeiende leidraad voor verdere — waarom niet toekomstige — ontledingspogingen.

Bij Koens nodigt de algemene vaststelling van een slechte afstemming van het Nederlandse vreemdelingenrecht op het jeugd(beschermings-) recht uit tot een kritische belangenontleding van de dieperliggende filosofie van dat vreemdelingenrecht.

Voor de auteur lijkt het niet de minste twijfel dat 'in het belang van het kind' volledige prioriteit zou moeten worden verleend aan een jeugdbeschermingsbezorgdheid.

In de handen van een belangstellend practicus legt de vaststelling meteen de sleutel van een zeer pertinente werkinzet: met het aanbrengen van bepaalde samenhangen en discrepanties tussen de drie voornoemde rechtsterreinen (m.n. het familierecht, het vreemdelingenrecht en het nationaliteitsrecht) wil de auteur o.m. aantonen dat binnen het Nederlandse vreemdelingen(recht) zelf b.v. nog onvoldoende verblijfsrechtelijke waarde wordt toegekend aan de bijzondere rechtsverhouding tussen (buitenlandse) ouders en hun minderjarige (buitenlandse) kinderen.

En de latere publikaties van de auteur blijven de nog steeds zéér actuele gebruikswaarde van een dergelijke kleine handleiding a.h.w. doorheen diens ontleding van jurisprudentiële ontwikkelingen op dit precieze punt, bij uitstek bewijzen. In hoeverre erkent m.n. ook de recentere rechtspraak, zij weze supranationaal of nationaal, het zelfstandige recht voor minderjarige kinderen op de eerbiediging van hun gezinsleven door de Staat waarin zij hun gewone verblijfplaats hebben?

Nogmaals, in de pertinentie van een dergelijke vraagstelling behoudt deze thans reeds driejarige inleiding in een bij uitstek beweeglijke en steeds weer veranderende rechtsmaterie, uiteraard zijn volledige actualiteitswaarde.

En voorzeker niet enkel als positiefrechtelijk Nederlands werkdocument.

M.C. Foblets

Schaap, J., Auteursrecht en Cultuurproductie, Rijswijk, Sociaal en Cultureel Planbureau, 1986, 85 p.

De in dit werk ontwikkelde problematiek is brandend actueel. Nu we juist een periode beleven waarin vernieuwende techniciteit reproductie bijzonder gemakkelijk maakt, stelt zich meer en meer het dilemma tussen geoorloofde en niet geoorloofde praktijken.

Via historische beschouwingen en een beknopte uitleg van het auteursrecht, ontwikkelt de auteur de internationale aspecten van deze materie. De con-